

Filmy wskazane w scenariuszu dostępne są na kanale YouTube projektu SiecTolerancji <http://tnij.org/jragzgk>

Paweł Kwiecień,
konsultacja metodologiczna:
Magdalena Tulaska-Budziak

Stowarzyszenie Kulturalno-Edukacyjno-
-Naukowe „KEN”

Scenariusz 6

Uchylmy drzwi

Adresat:

uczniowie szkół ponadgimnazjalnych wszystkich typów

Cele lekcji:

- Zrozumienie pojęcia dyskryminacji, migracji, stereotypu.
- Analiza przyczyn postaw dyskryminacyjnych.
- Poznanie podstawowych informacji na temat migracji do Polski i UE.
- Sprowokowanie ucznia do autorefleksji na temat własnych postaw dyskryminacyjnych.
- Budowanie postawy otwartości na inność, odmienność.
- Rozwijanie kompetencji społecznych sprzyjających funkcjonowaniu w świecie wielokulturowym.

Środki glotto-dydaktyczne:

- Laptop
- Rzutnik i ekran
- Głośniki
- Materiały wideo
- Slajdy

Przebieg lekcji

Nauczyciel(ka):

Jak myślicie, ilu Polaków mieszka poza granicami Polski?

Uczniowie odpowiadają na pytanie.

Nauczyciel(ka):

Szacuje się, że poza Polską może mieszkać nawet 15-20 milionów Polaków. Jak myślicie, skąd oni się tam wzięli? Emigrowali. W naszej historii było kilka takich fal emigracji: po powstaniach w XIX w., za chlebem w II poł. XIX w. aż do 1939 r., w czasie II wojny światowej oraz po jej zakończeniu, w wyniku antysemickiej kampanii władz po roku 1968 wyjeżdżali Polacy pochodzenia żydowskiego i polscy Żydzi. Z przyczyn politycznych Polacy opuszczali kraj w latach 80. XX wieku. Dzisiaj znów Polacy jadą za granicę po lepszą pracę i płacę. Można powiedzieć, że Polacy uciekali z Polski wtedy, kiedy groziła im śmierć lub głód.

Czy Polacy powinny być wpuszczani do krajów, w których chcą mieszkać i pracować?

Następuje swobodna wymiana zdań, którą moderuje nauczyciel(ka). Czas trwania – ok. 5 minut.

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Czy rządy innych państw powinny były dać Polakom możliwość ucieczki przed zagrożeniami, np. w czasie powstań albo II wojny światowej?
- Po co Polacy wyjeżdżają z Polski? Czy nie lubią swojego kraju, czy inne powody zmuszają ich do wyjazdu?

Nauczyciel(ka):

Na dzisiejszej lekcji również porozmawiamy o migracji, a konkretnie o postawach wobec ludzi, którzy przyjeżdżają dzisiaj do Europy. Czy słyszeliście o tym zjawisku?

Następuje swobodna wymiana zdań. Uczniowie przedstawiają swoją wiedzę nt. imigracji do Europy.

Nauczyciel(ka):

Chciałbym/chciałabym zaproponować wam quiz. Odpowiadajcie „prawda” lub „fałsz”.

Na ekranie pojawia się zdanie: Imigranci, którzy przybywają do Europy, to w większości muzułmanie.

Nauczyciel(ka):

Czy to prawda?

Uczniowie wypowiadają się. Prawdopodobnie pojawia się opinia nt. związku Islamu z terroryzmem.

Nauczyciel(ka):

Większość osób, które przybywają do Europy to uchodźcy, czyli ci, którzy musieli opuścić teren, na którym mieszkali ze względu na zagrożenie życia, zdrowia, bądź wolności – tak jak wcześniej Polacy w historii naszego kraju. Na szlaku z Turcji do Grecji najczęściej jest Syryjczyków, którzy uciekają przed krwawą wojną domową, oraz Afgańczyków. Na szlaku libijsko-włoskim większość stanowią Erytrejczycy ratujący się przed prześladowaniami brutalnej dyktatury. Wśród przepływających się przez morze są też obywatele Nigerii, Sudanu, Gambii. Imigranci to nie terroryści, a ludzie, którym trzeba pomóc, bo ich życiu i zdrowiu zagraża niebezpieczeństwo.

Na ekranie pojawia się zdanie: Do Polski może przyjechać milion imigrantów.

Nauczyciel(ka):

Czy to prawda?

Uczniowie wypowiadają się.

Zadanie 1

Nauczyciel(ka):

Postępujcie proszę Yulii, dziewczyny która jakiś czas temu przyjechała do Polski. Proszę w parach zastanowić się, kim jest Yulia? Co lubi? Jaka jest?

*Nauczyciel odtwarza film uczniowie rozmawiają w parach.
Czas trwania – ok. 5 minut. Uczniowie prezentują swoje opinie.*

Nauczyciel(ka):

Widzicie, jednak możemy mieć wiele wspólnego z tymi, którzy pozornie bardzo się od nas różnią.

Czy uważacie, że Europa powinna przyjmować imigrantów?

*Następuje swobodna wymiana zdań, którą moderuje nauczyciel(ka).
Czas trwania – ok. 5 minut.*

Pytania pomocnicze do dyskusji:

- Dlaczego mamy odmówić schronienia ludziom, którzy – tak jak Polacy np. podczas II wojny światowej – uciekali z kraju przed śmiercią?

Nauczyciel(ka):

Jak myślicie, czy są inne powody, dla których niektórzy Polacy nie chcą, żeby imigranci przyjeżdżali do Polski? Jakie to powody?

Przewidywane odpowiedzi:

- Polacy nie lubią innych;
- boimy się innych;
- nie lubimy, jak ktoś się od nas różni;
- boimy się inności;
- ...

Nauczyciel(ka):

A więc zdarza się, że w naszych opiniach, decyzjach, od których

zależy życie innych ludzi, kierujemy się emocjami, nie rozumem. Przemawia przez nas ksenofobia, czyli strach przed obcymi, a także stereotypy, uprzedzenia, złość.

Zadanie 2

Nauczyciel(ka):

- Proszę wypisać trzy znane stereotypy.
- Model: Rudzi są fałszywi.
- Uczniowie samodzielnie wypełniają zadanie.

Nauczyciel(ka):

Proszę odczytać wasze notatki.

Przewidywane odpowiedzi:

- Szkoci są skąpi;
- Rosjanie dużo piją;
- blondynki są głupie;
- ...

Nauczyciel(ka):

A jakie stereotypy krążą o Polakach?

Przewidywane odpowiedzi:

- każdy Polak to złodziej;
- Polacy to lenie;
- ...

Nauczyciel(ka):

Czy to prawda? Nie – stereotyp nigdy nie jest prawdziwy, bo zawsze mówi o całej grupie, narodzie, a nigdy nie jesteśmy w stanie poznać wszystkich jego przedstawicieli.

Zadanie podsumowujące

Nauczyciel(ka):

Polacy zawsze słynęli z gościnności i tolerancji. Udzielaliśmy schronienia innowiercom, ludziom o innych poglądach, cudzoziemcom. Rozumiemy dzisiejsze lęki, niepokoje, wątpliwości, ale ludziom warto pomagać.

Pracujemy w grupach. Proszę wymyślić hasło reklamy społecznej skierowanej do rdzennej ludności oczekującej przybycia imigrantów:

Model:

Poznaj piękną twarz islamu.